

PUUTTUMISEN MALLI

Mikä on kiusaamista?

- Kiusaamisella tarkoitetaan sitä, että joku oppilas joutuu yhden tai useamman muun oppilaan toistuvan loukkaamisen, vahingoittamisen ja/tai syrjimyksen kohteeksi pystymättä puolustautumaan tai vaikuttamaan saamaansa kohteluun.
- Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista ja pilkkaamista, yksin jättämistä, ilkeitä puheita takanapäin tai mitä tahansa sellaista toimintaa, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista.
- Riidat ja erimielisyydet eroavat kiusaamisesta siinä, että ne ovat usein hetkellisiä, eikä niiden kohteeksi joudu jatkuvasti yksi ja sama oppilas.
- Kiusaaminen on usein ryhmäilmiö ja siihen liittyy aseman tavoittelua ryhmässä toista alistaen.

Vaihe 1: Puutu, pysäytä ja selvitä

- Henkilökuntaan kuuluva selvittää aina havaitsemansa konfliktitilanteen asianosaisten kanssa
- Mikäli kyseessä on häirintä, kiusaaminen tai väkivallan käyttö, tilannetta selvittänyt informoi oppilaiden luokanopettajaa tai -valvojaa
- Tapaus kirjataan Wilman lomakkeelle
- Huoltajia tiedotetaan tapauksesta POL 29§ mukaisesti
- Sovitaan jatkotoimenpiteistä ja seurantavastuusta koulukohtaisen mallin pohjalta
- Opiskeluhuollon henkilöstö aloittaa tarvittaessa tapauksen jälkihoidon uhrin ja/tai tekijän kanssa
- Tunnista väkivallan ja kiusaamisen tilanteet ja tutustu niihin liittyvään lainsäädäntöön. Linkkien takaa pääset OPH:n ohjeistuksiin.

Vaihe 2: Seuraa

- Tilannetta seurataan, jotta oppilaan kokemus turvallisuudesta palautuu
- Seurannasta vastaa edellisessä vaiheessa vastuulliseksi nimetty henkilökö
- Mikäli toiminta jatkuu, asian käsittelyyn otetaan viim. tässä vaiheessa mukaan koulun rehtori, kuraattori ja/tai koulun hyvinvointitiimi
- Huoltajiin ollaan yhteydessä POL 29§ mukaisesti. Tarpeen tullen heidät kutsutaan tapaamiseen koululle
- Vakavien kiusaamistilanteiden (esim. väkivaltaa, alistamista, tilanteen kuvaamista) selvittämisen tueksi kootaan yksilöllinen opiskeluhoitoryhmä
- Opiskeluhoolto jatkaa/aloittaa jälkihoidon uhrin ja/tai tekijän kanssa
- Ojentamisessa tukena kasvatustieteelliset ja kurinpidolliset keinot

Vaihe 3: Rajaa ja rajoita

- Mikäli kiusaaminen jatkuu edelleen, kootaan verkostotapaaminen. Tapauskohtaisesti paikalla ovat esimerkiksi huoltajat, oppilas, koulun, opiskeluhoollon ja sosiaalihuollon henkilöt
- Viimeistään tässä vaiheessa toistuvasti kiusaavan oppilaan opiskelu voidaan järjestää erillisessä tilassa ja välitunnit viettää valvotusti
- Kiusaajaa ohjataan koulun ulkopuolisen tuen piiriin esim. perheneuvola tai sosiaalihuolto
- Rehtorin päätöksellä voidaan tehdä koulupäivän epääminen tai antaa kirjallinen varoitus
- Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin (POL 36 a §).
- Väkivallan yhteydessä tulee arvioida täyttyykö pahoinpitelyrikoksen tunnusmerkistö.